

Environmentální management a audit firmy ABB

1) Firma ABB

- Společnost **ABB Group** je globální technologická firma, která se specializuje na energetická a automatizační řešení (pohony, robotika, elektrická zařízení).
- ABB má významný environmentální dopad, především díky svým výrobním procesům, spotřebě materiálů a energií, ale zároveň i v udržitelném rozvoji tím, že svým zákazníkům umožňuje snižovat emise CO₂ nebo spotřebu energie.
- Z hlediska environmentálního řízení je ABB dlouhodobě aktivní:
 - o Většina provozních i servisních lokalit má zaveden systém řízení životního prostředí (EMS) podle standardu ISO 14001. (Sustainability Report ABB, © 2024)

2) Systém environmentálního managementu v ABB

- **Certifikace ISO a struktura řízení**
 - o ABB požaduje, aby všechny výrobní a servisní lokality měly systém řízení životního prostředí založený na ISO 14001. (Overview of ABB Sustainability and Ethical Principles, ©2012)
 - o Podle zprávy za rok 2022 pokrýval certifikovaný EMS (ISO 14001) přibližně 80 % výrobních a servisních zařízení ABB. (ABB SUSTAINABILITY REPORT 2022, ©2022)
 - o Organizačně je firma v rámci udržitelnosti řazena na vysokou úroveň:
 - Ve firmě existuje Rada udržitelnosti („Sustainability Council“), která dohlíží na strategii a cíle udržitelnosti. (Řízení udržitelnosti ABB, ©2025)
 - o Při auditování EMS používá ABB jak interní, tak externí mechanismy:
 - Pravidelné interní environmentální audity podle lokálních EMS
 - Externí audity jsou prováděny každé cca tři roky v souladu s požadavky certifikace ISO 14001. (Overview of ABB Sustainability and Ethical Principles, ©2012)
- **Politika a řízení udržitelnosti**
 - o ABB má definovanou environmentální politiku, která zdůrazňuje efektivní využívání zdrojů, minimalizaci vlivu vlastních operací, ale i podporu zákazníků v ekologicky přívětivých řešeních. (Overview of ABB Sustainability and Ethical Principles, ©2012)
 - o Zodpovědnost je jasně rozdělena:
 - Rada udržitelnosti stanovuje strategii
 - Výkonný výbor a obchodní divize implementují konkrétní plány. (Řízení udržitelnosti ABB, ©2025)
 - o Pro integritu a etiku včetně environmentálních aspektů ABB využívá Kodex chování a Kodex chování dodavatelů, přičemž environmentální kritéria jsou součástí hodnocení dodavatelů („Sustainable Supply Base Management“).
 - o Motivace managementu: udržitelnost je součástí odměňování vrcholového vedení. (Jednání s integritou a transparentností, ©2025)

3) Audit v ABB

- V ABB je klíčovým nástrojem pro zajištění souladu s interními a externími požadavky:
- **Interní audity**
 - o Provádějí se pravidelně na úrovni jednotlivých lokalit pomocí Country Sustainability Controllers (CSC). (Overview of ABB Sustainability and Ethical Principles, ©2012)
 - o Zahrnují posouzení environmentálních rizik, plnění cílů (např. spotřeba energie, odpadů) a implementaci nápravných opatření.

- **Externí audity**
 - o Každé tři roky prováděny nezávislým auditorem při recertifikaci ISO 14001. (Overview of ABB Sustainability and Ethical Principles, ©2012)
 - o Audit ověřuje, zda EMS splňuje požadavky normy (strukturální požadavky, dokumentace, procesy, cíle, neustálé zlepšování).
- **Reporting – zpětná vazba**
 - o Výsledky auditů jsou sloučeny na úrovni skupiny a použity pro přípravu hlášení o udržitelnosti.
 - o Environmentální výkonnost (např. spotřeba energie, vody, materiálů) je sledována prostřednictvím globální databáze. (Overview of ABB Sustainability and Ethical Principles, ©2012)

4) Environmentální přezkoumání: spotřeba zdrojů a materiálů

- **Spotřeba vody**
 - o Podle informačního panelu zveřejňovaných dat ABB pro rok 2024 byla celková spotřeba vody dle GRI indikátorů (Global reporting initiative) velká. Konkrétně roku 2024 bylo hlášeno 2 445 000 m³ celkového odběru vody, a to odběry z vodárenských společností, povrchových a podzemních zdrojů.
 - o ABB tvrdí, že 100 % odběrů vody je měřeno.
 - o Z hlediska rizik je pro ABB hlavní riziko materiální znečišťování vody a spotřeba vody v oblastech vodního stresu. (Sustainability disclosure dashboard, ©2012)
- **Spotřeba energie a materiálů**
 - o ABB také uvádí, že ISO 50001 (standard pro energetické řízení) je zavedeno u části provozů, a energetický management je součástí strategie udržitelnosti. (ABB SUSTAINABILITY REPORT 2022, ©2022)
 - o V roce 2011 ABB uvedla, že používá LCA (life-cycle assessment) nástroje pro návrh produktů s menším dopadem životního cyklu. (ABB SUSTAINABILITY REPORT 2022, ©2022)
 - o Většina produktů ABB je posuzována s ohledem na životní cyklus, to znamená, že firma publikuje Environmentální deklarace výrobků podle ISO standardů (ISO 14025). (Seeking continuous improvement, ©2011)
- **Odpady a nebezpečné látky**
 - o ABB sleduje odpadové toky a nebezpečné látky v rámci svého EMS. I když konkrétní kvantitativní data o nebezpečných odpadech mohou být závislá na lokalitě, jejich politika zahrnuje minimalizaci těchto odpadů a náhradu rizikových materiálů tam, kde je to možné na základě environmentální politiky a strategie udržitelnosti (Overview of ABB Sustainability and Ethical Principles, ©2012)
 - o ABB prostřednictvím svých auditů a LCA nástrojů identifikuje materiály s vysokým environmentálním rizikem a snaží se je nahradit nebo recyklovat.

5) Právní a legislativní rámec

- ABB, jelikož operuje globálně, čelí tak různým legislativním požadavkům týkajícím se životního prostředí:
 - o Sleduje změny mezinárodních i národních předpisů prostřednictvím svých *Country Sustainability Controllers* (CSC) a *Local Sustainability Officers* (LSO), kteří dostávají pravidelné aktualizace a školení. (Overview of ABB Sustainability and Ethical Principles, ©2012)
- Témata, jako je znečišťování půdy a vody, jsou pravidelně hodnocena v rámci *double materiality assessment*, což pomáhá ABB identifikovat environmentální rizika i pro své podnikání. (Seeking continuous improvement, © 2011)
- ABB také reaguje na regulace týkající se nebezpečných látek:
 - o v politice dodavatelského řetězce má kodex chování a environmentální kritéria, která dodavatelé musí splňovat, včetně řízení rizik minerálů a látek s možným škodlivým dopadem. (Jednání s integritou a transparentností, ©2025)

6) Opatření při selhání – návrhy pro nápravu

- Pokud ABB detekuje problém v oblasti životního prostředí (např. nadlimitní produkce nebezpečného odpadu, únik materiálu, překročení vodní spotřeby nebo nesoulad s předpisy), může aplikovat následující opatření:
 1. **Identifikace a analýza příčiny**
 - Provést interní audit zaměřený na dané místo nebo proces, který selhal.
 - Použít analýzu identifikaci hlavních příčin problému.
 2. **Nápravné a preventivní opatření**
 - Vypracovat a nasadit nápravný akční plán: definovat konkrétní kroky, zodpovědné osoby, časové rámce a cíle redukce.
 - Zahrnout preventivní opatření, aby se podobný problém neopakoval (např. školení zaměstnanců, úpravu pracovních postupů, změnu materiálů).
 3. **Změna materiálů nebo procesů**
 - Pokud je problém způsoben nebezpečnými nebo rizikovými materiály, ABB by měla zvážit jejich náhradu za bezpečnější alternativy nebo zavést proces recyklace.
 - Optimalizovat technologii výroby tak, aby se minimalizovalo generování odpadu (např. uzavřené chladicí smyčky, recirkulace vody, reuse).
 4. **Posílení monitoringu a kontroly**
 - Zlepšit měření klíčových environmentálních parametrů (např. kontinuální měření výtoku odpadní vody, online senzory pro úniky).
 - Zahrnout nové ukazatele do interního EMS, které povedou k lepší viditelnosti problémů.
 5. **Komunikace a reporting**
 - Výsledky nápravných opatření reportovat do interních i externích kanálů (např. sustainability report, výkazy pro vedení).
 - Transparentně komunikovat se zainteresovanými stranami (zaměstnanci, dodavateli, regulačními orgány) o provedených opatřeních a dosaženém pokroku.
 6. **Externí ověření**
 - Po zavedení nápravného plánu provést následný externí audit k ověření účinnosti změn.
 - Udržovat certifikace (ISO 14001) a zajistit opakované recertifikační audity.

7) Možnosti zlepšení a doporučení

- Na základě analýzy současného stavu lze ABB doporučit následující zlepšení:
 1. **Rozšíření pokrytí ISO 14001 / EMS**
 - Z cílových 80 % lokalit zvýšit podíl certifikovaných zařízení, případně zavést EMS ekvivalenty tam, kde certifikace chybí.
 2. **Zintenzivnit energetický management**
 - Rozšířit nasazení ISO 50001 a energetických auditů pro optimalizaci spotřeby energie.
 3. **Zefektivnit vodní hospodářství**
 - Provádět pokročilé vodní audity v lokalitách a oblastech s vysokým vodním stresem a implementovat úsporná řešení.
 4. **Oběhové hospodářství**
 - Posílit recyklaci materiálů a zavádět principy cirkulární ekonomiky v produktovém designu.
 5. **Vzdělávání a kultura**
 - Posílit vzdělávání zaměstnanců v oblasti environmentálních rizik, auditů a EMS, aby se z environmentálního řízení stal nedílný prvek firmy.

8) Zhodnocení ABB v rámci už zavedeného EMAS

- ABB má poměrně dobře vyřešený systém environmentálního managementu, který je založený na standardu ISO 14001 kombinující interní a externí audity, má jasnou strategii udržitelnosti a silný udržitelný rámec. Spotřeba vody, energie a materiálů je hlášena a pravidelně přezkoumávána.
- I tak existují oblasti, kde by mohla společnost dosáhnout dalšího pokroku. Zejména pak ve zvyšování certifikace EMS, efektivnějším vodním hospodařením a větším zapojením dodavatelů do environmentálních cílů.

9) Seznam literatury

- *Sustainability Report 2016*. 2024. [cit. 2025-11-21]. sustainabilityreport.abb.com+2sustainabilityreport.abb.com+2
- *Overview of ABB Sustainability and Ethical Principles*. 2012. [cit. 2025-11-21]. [ABB Library+2sustainabilityreport.abb.com+2](https://abb.com+2sustainabilityreport.abb.com+2)
- *ABB SUSTAINABILITY REPORT 2022*. 2022. [cit. 2025-11-21]. sustainabilityreport.abb.com
- *Řízení udržitelnosti*. 2025. [cit. 2025-11-21]. <https://new.abb.com/cz/udrzitelnost/rizeni-udrzitelnosti>
- *Jednání s integritou a transparentností*. 2025. [cit. 2025-11-21]. <https://new.abb.com/cz/udrzitelnost/integrita-a-transparentnost>
- *Sustainability disclosure dashboard 2024*. 2024. [cit. 2025-11-21]. <https://global.abb/group/en/sustainability/reports/sustainability-disclosure-dashboard>
- *Seeking continuous improvement*. 2011. [cit. 2025-11-21]. <https://sustainabilityreport.abb.com/2011/environment/environmentalresponsibility>